

De ideale grasmat voor greens: Grassoorten

Een golftechnisch ideale grasmat voor greens is helaas in ons klimaat niet mogelijk. De grassoorten kunnen niet goed tegen het extreem korte maaien wat vooral lage handicappers wensen.

Een mooi speeloppervlak maken voor greens. Er komt nogal wat bij kijken, zeker in ons klimaat. De grasmat moet voldoen aan de spelerswensen, maar moet ook goed kunnen groeien. Het onderhoud en de problematiek van golfbaanonderhoud zijn echter niet in één artikel te vangen. Daarom zal er een serie artikelen in Groen&Golf verschijnen. In dit nummer de eerste aflevering

TEKST: ING. L.M. KAPPEN, IR C.P.M. KAPPEN – FOTO'S: PATRICK MEDEMA, MARCO BLOM

In Nederland heeft de golfsport rond 1890 haar intrede gedaan. Men is destijds begonnen met twee kleine banen die in aantal geleidelijk toenamen. Anno 2006 is de golfsport met meer dan 200 banen niet meer uit onze samenleving weg te denken. Met de groei van de golfsport zijn de eisen ten aanzien van de speeloppervlakken van greens toenomen. De onderhoudsaanpak van greens is een compromis tussen enerzijds de speltechnische wensen en anderzijds de biologisch technische mogelijkheden. In dit artikel zal getracht worden duidelijk te maken aan welke criteria een ideale grasmat voor golfgreens zou moeten voldoen. Vervolgens wordt ingegaan wat ons hiervoor onder onze klimatologische omstandigheden aan grassoorten ter beschikking staat en tenslotte wat dit voor consequenties heeft. Als in dit stuk gesproken wordt over struisgras dan wordt vooral het gewoon struisgras (*Agrostis capillarisitenuis*) bedoeld. Bij de roodzwenkgrassen moet vooral gedacht worden aan gewoon roodzwenkgras en roodzwenkgras met korte uitlopers.

Criteria

Een ideale grasmat voor greens, waarbij volledig kan worden ingespeeld op de speltechnische wensen, zou aan een groot aantal voorwaarden moeten voldoen. Een dergelijke grasmat moet op de allereerste plaats een extreem lage maaihoogte kunnen verdragen. Verder moet de grasmat slijtvast, verdichtings- en ziekte-tolerant en weinig viltvormend zijn. Ook zou het fijn zijn, als de grasmat droogtetolerant en schaduwverdragend zou zijn. Tenslotte moet de grasmat onder alle ecologische omstandigheden persistent zijn. Welke grassoorten binnen ons klimaat voldoen nu in meer of mindere mate aan deze voorwaarden?

Geschikte grassoorten

Een eerste voorwaarde om in aanmerking te komen als grasoort voor greens is een zekere maaitolerantie. In ons land zouden hiervoor de volgende grassoorten in aanmerking kunnen komen: Engels raigras, veldbeemdgras, roodzwenkgrassen, harzwenkgras, schapegras, fakkelgras en struisgrassen. Verder kunnen nog de zich spontaan vestigende grassoorten zoals straatgras, ruwbeemdgras en witbol worden genoemd. Van de eerder genoemde criteria is voor greens het verdragen van een extreem lage maaihoogte de belangrijkste voorwaarde. Tot op heden voldoen de roodzwenkgrassen, de struisgrassen en het straatgras het meest aan dit criterium. Deze drie grassoorten worden dan ook het meest in bestaande greens aangetroffen.

Roodzwenk en struisgras

De roodzwenk- en struisgrassen verdragen kort maaien redelijk goed. Wel kunnen struisgrassen beter tegen kort maaien dan roodzwenkgrassen. Een nadeel van deze grassen is dat ze weinig slijtvast en matig verdichtingstolerant zijn. Dit is een gegeven, waarbij men vaak te weinig stilstaat. De ziekte-tolerantie is redelijk en duidelijk beter dan van het straatgras. Verder zijn deze grassoorten sterke viltvormers. Het vilt is gelukkig onder alle omstandigheden redelijk tot goed veerkrachtig. Roodzwenkgrassen verdragen droogte en schaduw beter dan de struisgrassen onder de voorwaarde dat het roodzwenkgras niet geregeld kort wordt gemaaid. De persistentie van deze grassoorten is onder onze klimatologische en onder bepaalde ecologische omstandigheden goed tot zeer goed.

Straatgras

Het straatgras verdraagt het kort maaien

eveneens redelijk goed, maar ook minder het extreem korte maaien. Deze grasoort is slijtvaster en veel meer verdichtings-tolerant dan de struis- en roodzwenkgrassen waardoor ze winterbespeling beter verdragen dan de roodzwenk- en struisgrassen.

De ziekte-tolerantie van straatgras is echter duidelijk minder dan die van de roodzwenk- en struisgrassen. Verder is straatgras een sterke viltvormer. Bovendien is dit vilt onder natte omstandigheden erg zacht met als gevolg diepe pitchmarks en onder droge omstandigheden zeer hard. Met dit harde straatgrasvilt word je geconfronteerd, wanneer je door gerichte maatregelen straatgrasgreens wilt ombouwen tot roodzwenk- en struisgrasgreens. Door verdere selectie bestaat echter altijd nog de mogelijkheid dat een andere grasoort voor dit doel in aanmerking komt. Momenteel krijgen de zeer fijnbladige rassen van het Engels raigras in dit opzicht enige aandacht.

Kortom

In ons klimaat, met de ter dienste staande grassoorten, is het helaas niet mogelijk de golftechnisch ideale grasmat voor greens te krijgen. Met name het door de lage handicappers gewenste extreem korte maaien wordt niet verdragen. Dit houdt in dat er altijd een compromis moet worden gesloten tussen de golftechnische wensen en de grastechnische mogelijkheden. Bepalend hierbij zijn de grastechnische mogelijkheden tot behoud van een grasmat die in hoofdzaak uit de gewenste grassoorten bestaat. In het volgend nummer zal ingegaan worden op de uitgangspunten als opbouw, schaduw en beregeningssysteem.

Ing. L.M. Kappen, Ir. C.P.M. Kappen, Rosmalen